

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยในเรื่องการดำเนินคดีแผ่นดินของผู้เสียหาย จึงพอที่จะอนุมานได้ว่าบทบัญญัติของกฎหมายมีลักษณะผสมผสานระหว่างกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสและกฎหมายของประเทศเยอรมัน แต่ลักษณะเฉพาะของวิธีพิจารณาความอาญาของไทยที่ไม่ปรากฏในกฎหมายต่างประเทศ คือ การที่กฎหมายไทยเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายที่เป็นเอกชนมีอำนาจในการดำเนินคดีอาญาได้โดยลำพัง โดยไม่ต้องมีการเชื่อมโยงกับพนักงานอัยการทั้งในความคิดต่อส่วนตัวและในความคิดอาญาแผ่นดิน

เมื่อผู้เสียหายสามารถนำคดีอาญาแผ่นดินมาดำเนินการฟ้องต่อศาลได้เองโดยลำพังแล้ว ก็ย่อมมีสิทธิที่จะนำพยานมาเข้าไต่สวนมูลฟ้องให้ศาลเห็นว่าคดีมีมูลได้ตลอดชั้นไต่สวนมูลฟ้องโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องพยานแต่อย่างใด ในกรณีที่คดีมีมูลศาลก็จะประทับฟ้องไว้เพื่อนำคดีไปสู่ในชั้นพิจารณาของศาล นอกจากที่ผู้เสียหายสามารถเข้ามาสู่คดีอาญาแผ่นดินโดยการเริ่มต้นฟ้องคดีด้วยตนเอง ผู้เสียหายยังสามารถเข้ามาในคดีโดยการขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการได้ ซึ่งการเข้ามาดังกล่าวนี้นับเป็นการเข้ามาในชั้นพิจารณา โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการไต่สวนมูลฟ้องก่อนดังเช่นการที่ผู้เสียหายดำเนินการฟ้องเอง อีกทั้งผู้เสียหายจะมีฐานะเป็นคู่ความในคดีมีอำนาจในการอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาของศาลได้เช่นเดียวกับพนักงานอัยการ

อย่างไรก็ตามบางกรณีการฟ้องและการดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหายอาจทำให้รัฐเสียหายได้ ซึ่งในกรณีที่พนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ในคดีเดียวกัน พนักงานอัยการสามารถร้องขอให้ศาลสั่งให้ผู้เสียหายระงับการกระทำหรือกระทำการใด ๆ เพื่อ

ป้องกันมิให้คดีของพนักงานอัยการเสียหายได้ แต่ในกรณีที่พนักงานอัยการไม่ร่วมเป็นโจทก์อยู่ด้วยในการพิจารณาคดี ความเสียหายที่ผู้เสียหายเป็นโจทก์ก่อกำขึ้นระหว่างพิจารณาอาจเป็นผลให้ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง และโดยผลแห่งการยกฟ้องนี้พนักงานอัยการไม่มีอำนาจในการดำเนินการฟ้องผู้กระทำความผิดคนเดียวกันนี้เป็นจำเลยอีกได้ เพราะสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 39 (4) ทั้งนี้อาจเกิดจากความตั้งใจและไม่ตั้งใจของผู้เสียหายก็ได้ โดยประเด็นที่ผู้ศึกษาให้ความสำคัญอีกอย่างคือในส่วนของเนื้อหาของคำฟ้องที่โจทก์ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายที่จะต้องบรรยาย การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดซึ่งนับว่าเป็นหัวใจของคำฟ้อง เพราะศาลฎีกาได้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานตลอดมาว่าการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดนั้น หมายถึง ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยนั่นเอง ดังนั้น ฟ้องที่มีได้บรรยายการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ถือเป็นฟ้องที่บรรยายไม่ครบองค์ประกอบความผิด นอกจากจะเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 158 (5) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ยังถือเป็นฟ้องที่ไม่อาจสั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องในชั้นตรวจคำฟ้องตาม มาตรา 161 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยโจทก์เองก็ไม่มีสิทธิที่จะขอแก้ไขคำฟ้องนั้นให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นในภายหลังได้

ทั้งนี้ ความเสียหายที่ร้ายแรงที่สุดของฟ้องที่โจทก์บรรยายมาขาดองค์ประกอบความผิดนั้น การที่ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องของโจทก์เนื่องจากการที่ฟ้องขาดองค์ประกอบความผิด ต้องถือว่าการพิพากษายกฟ้องดังกล่าว ศาลได้วินิจฉัยในเนื้อหาของความผิดอันเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4) โจทก์ไม่มีสิทธินำคดีอาญาเรื่องเดียวกันนั้นมาฟ้องจำเลยใหม่

โดยบรรยายฟ้องให้ครบองค์ประกอบความผิดได้ “ถือเป็นฟ้องซ้ำ” ในกรณีเช่นว่านี้อาจเกิดจากการที่ผู้เสียหายจงใจกระทำการทำให้รัฐเสียหาย หรือไม่จงใจที่จะทำให้รัฐเสียหายก็ได้แล้วแต่กรณี กล่าวคือหากเป็นกรณีที่ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ฟ้องเองโดยทำคำฟ้องบกพร่องโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ศาลสั่งให้โจทก์แก้ไขแล้วเช่นในเรื่องที่เกี่ยวกับเวลาหรือสถานที่ในการ หากศาลพิเคราะห์คำฟ้องจากการได้สวนมูลฟ้องของฝ่ายโจทก์

แล้วเห็นว่า คดีไม่มีมูลศาลจะพิพากษายกฟ้องได้ ซึ่งเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดีด้วยแล้ว อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อคดีอาญาแผ่นดินเป็นอย่างมาก หากการยกฟ้องของศาลเกิดจากการไต่สวนมูลฟ้องอย่างไม่หนักแน่น หรือฝ่ายโจทก์ไม่นำพยานมาไต่สวนมูลฟ้องให้ศาลเห็นว่าคดีมีมูล และการไม่นำพยานหลักฐานเข้าสืบดังกล่าวเกิดจากการสมยอมระหว่างฝ่ายโจทก์กับจำเลย โดยพนักงานอัยการ ไม่มีโอกาสรับรู้การกระทำของจำเลยแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เพื่อแก้ปัญหาคำวินิจฉัยคดีอย่างสมยอมที่ทำให้รัฐเสียหาย ศาลฎีกาได้มีคำวินิจฉัยในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9334/2538 ซึ่งได้วินิจฉัยว่าหลักการของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4) ที่บัญญัติให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันเป็นหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำสองแก่จำเลยนั้นจะต้องปรากฏเหตุว่า คดีก่อนเป็นกรณีที่จำเลยถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอย่าง “แท้จริง” หากปรากฏว่า คดีก่อนเป็นกรณีที่จำเลยถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอย่าง “สมยอมกัน” แม้ว่าจะเป็นการกระทำความผิดเดียวกันก็ถือไม่ได้ว่า การกระทำความผิดนั้นจำเลยเคยถูกดำเนินคดีในชั้นศาลและศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด อันจะมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดกรรมนั้นระงับไป

แม้ศาลฎีกาจะวางแนวคำพิพากษาดังกล่าว แต่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญายังคงเปิดช่องให้ผู้เสียหายและจำเลยสมยอมกันจนส่งผลให้คดีอาญาของรัฐเสียหายได้ ด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

ประการที่หนึ่ง การที่ศาลจะทราบว่าคดีก่อนผู้เสียหายสมยอมกับจำเลยหรือไม่เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นแต่ละศาลจะต้องพิสูจน์ โดยผ่านการเสนอคดีของพนักงานอัยการและการยกข้อต่อสู้ของจำเลย ซึ่งบางคดีพนักงานอัยการอาจไม่ใส่ใจฟ้องคดีอาญาที่ศาลยกฟ้องผู้เสียหายไปแล้ว

ประการที่สอง แม้พนักงานอัยการตั้งใจดำเนินการฟ้องคดี แต่การใช้ดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะตัดสินว่าการฟ้องคดีอาญาโดยผู้เสียหายเป็นการสมยอมหรือไม่นั้นอาจไม่แน่นอนและแปรผันไปตามดุลพินิจของแต่ละผู้พิพากษาที่เป็นเจ้าของสำนวน หากมีข้อเท็จจริงที่ว่าผู้เสียหายฟ้องคดีไว้โดยสมยอมกับจำเลยเหมือน ๆ กัน อาจเกิดกรณีที่ศาลชั้นต้นแห่งหนึ่งอาจไม่ยกฟ้องพนักงานอัยการ โดยเหตุว่าคดีก่อนเป็นเรื่องสมยอมโดย

เดินตามแนวทางของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9334/2538 แต่ศาลอื่นอาจมีคำพิพากษายกฟ้อง พนักงานอัยการโดยเห็นว่า การดำเนินคดีก่อนที่ผู้เสียหายดำเนินการฟ้องเองเป็นการดำเนินคดีที่แท้จริงก็ได้

ประการที่สาม เมื่อคำพิพากษาศาลฎีกาไม่ใช่กฎหมายจึงไม่อาจคาดหมายให้ผู้ปฏิบัติทุกคนต้องรู้ได้ ในขณะที่ถ้ากฎหมายใดเป็นกฎหมายทุกคนจะถูกสันนิษฐานว่าต้องรู้

ดังจะเห็นได้จากศาลฎีกาได้วางแนวทางไว้แล้วตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2538 ว่า ศาลชั้นต้นสามารถอนุญาตให้พนักงานอัยการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินได้อีก แม้ผู้เสียหายเคยฟ้องคดีอาญาโดยสมยอมกับจำเลยแล้วศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่ศาลชั้นต้นอื่น ๆ อาจพิพากษากลับยังคงพิพากษายกฟ้องของอัยการได้

การแก้ปัญหาที่พนักงานอัยการไม่ทราบการดำเนินคดีของผู้เสียหาย แม้ในทางปฏิบัติ ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่จะคอยประสานระหว่างองค์กรตุลาการและองค์กรอัยการ ในการแจ้งให้พนักงานอัยการทราบว่า ได้มีคดีที่ผู้เสียหายดำเนินการฟ้องคดีอาญาแผ่นดิน ต่อศาลเสียเองแล้ว หรือในบางกรณีที่ทราบถึงการฟ้องคดีอาญาแผ่นดิน แต่ด้วยปริมาณ ที่มีงานล้นมือจึงไม่สามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับผู้เสียหายเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ ไว้ได้ จึงควรมีการสร้างข้อตกลงระหว่างศาลและองค์กรอัยการเพื่อให้มีการประสานความร่วมมือในการรักษาประโยชน์สาธารณะไว้ได้อย่างทันทั่วถึง

การแก้ปัญหาคำขอเข้าเป็นโจทก์ของพนักงานอัยการ แม้เจตนารมณ์ของกฎหมาย-วิธีพิจารณาความอาญาจะวางแนวทางในการเข้าสู่คดีของพนักงานอัยการไว้ แต่ในทางปฏิบัติแทบจะไม่เคยมีการใช้มาตรา 31 เพื่อขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม อีกทั้งในมาตรา 120 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้บัญญัติห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาใดต่อศาล ถ้ามิได้มีการผ่านขั้นตอนของการสอบสวนมาเสียก่อน จึงอาจยังผลให้แม้พนักงานอัยการจะทราบว่าผู้เสียหายในคดีอาญาแผ่นดินดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลอาญาเองแล้วก็ไม่อาจเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ทัน จึงควรสร้างมาตรการทางกฎหมายเพื่อให้เกิดการประสานระหว่างพนักงานอัยการและผู้เสียหายที่ต้องการจะดำเนินคดีอาญาแผ่นดินเอง ก่อนที่ผู้เสียหายดังกล่าวจะเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมได้

การตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหายในคดีอาญาแผ่นดิน จากการศึกษา พบว่า การตัดอำนาจของผู้เสียหายอย่างสิ้นเชิง ย่อมยังผลให้กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยที่ดำเนินมาในทางที่ดีแล้วต้องมาตั้งต้นใหม่ การตัดอำนาจของผู้เสียหายไปโดยสิ้นเชิง จึงอาจผลกระทบในทางปฏิบัติในวงกว้าง อีกทั้งการให้อำนาจผู้เสียหายในการฟ้องคดีอาญา ถือเป็นการตรวจสอบอำนาจของพนักงานอัยการได้อีกทางหนึ่ง จากการศึกษาจึงมีแนวคิดว่าไม่ควรที่จะทำการตัดอำนาจของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญา

เพราะอาจทำให้อำนาจของพนักงานอัยการมีมากเกินไป และขาดการตรวจสอบจากองค์กรภายนอกที่เป็นบุคคลในสำนวนการสอบสวนของพนักงานอัยการโดยตรงการแก้ปัญหา จำเลยไม่มีสิทธิตามกฎหมายในการยื่นพยานหลักฐานต่อศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง กล่าวคือ ถ้าให้จำเลยสามารถเสนอพยานหลักฐานต่อศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้องได้ โดยเป็นการเสนอพยานหลักฐานต่อศาลก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้ศาลได้ทราบข้อเท็จจริงในคดีมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ศาลมีคำพิพากษาไปในทางที่ยุติธรรมตั้งแต่ชั้นไต่สวนมูลฟ้อง แต่เมื่อจำเลยยังไม่มีฐานะเป็นจำเลยจึงควรรักษาไว้ซึ่งฐานะดังกล่าว โดยไม่ควรให้อำนาจในการสืบพยานแก่จำเลยดังเช่นที่ผ่านมา

การแก้ปัญหการรักษาสิทธิของผู้เสียหายในกรณีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง เมื่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยเป็นระบบคู่ขนานระหว่างพนักงานอัยการและผู้เสียหาย แม้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาแผ่นดิน ผู้เสียหายมีอำนาจในการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินต่อศาลได้เอง การที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องดังกล่าว จึงไม่น่าเกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายได้ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในมาตรา 28 จึงควรมีการรักษาโดยให้อำนาจทั้งของพนักงานอัยการและผู้เสียหายดั้งเดิมที่เคยปฏิบัติกันมา เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลกันอย่างแท้จริงในเชิงคดี

ดังนั้น เมื่อพนักงานอัยการไม่มีโอกาสทราบถึงความเสียหายที่ผู้เสียหายก่อขึ้น ในกรณีนี้จึงไม่มีโอกาสเข้ามารักษาผลประโยชน์ของรัฐดังกล่าวได้เลย ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อรัฐในคดีอาญาแผ่นดินได้โดยง่าย โดยจะเห็นได้ว่า ในความผิดอาญาแผ่นดินการเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายดำเนินการฟ้อง และดำเนินคดีอาญาเองนั้นได้รับการพิสูจน์ว่ามีประโยชน์มากมายต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพราะเป็นวิธีทางหนึ่งแห่งการป้องกันการปฏิเสธความยุติธรรม อันเกิดจากการปฏิบัติงานอย่างล่าช้าหรือไม่

ปฏิบัติงานของตำรวจ พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้ามาเกี่ยวในคดี อีกทั้งเป็น
 วิถีทางเดียวที่จะต่อสู้กันตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในชั้นศาล มิเช่นนั้นแล้ว
 ผู้เสียหายอาจแก้แค้นด้วยวิธีการอื่นนอกศาล ซึ่งถือเป็นวิธีการที่ไม่อาจยอมรับได้ในสังคม
 แห่งหลักนิติธรรม

2. ข้อเสนอแนะ

แนวทางป้องกันปัญหาที่เกิดจากการดำเนินคดีอาญาแผ่นดินของผู้เสียหายสามารถ
 พิจารณาว่าพนักงานอัยการคือตัวแทนของรัฐที่จะระวังรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน
 โดยรวม ในขณะที่ผู้เสียหายมุ่งแต่ระวังรักษาผลประโยชน์ของตนเองเป็นส่วนใหญ่
 เมื่อผลประโยชน์ทั้งสองมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือการร่วมมือกันนำผู้กระทำความผิด
 มาลงโทษก็ย่อมเป็นผลดี แต่ในทางปฏิบัติเมื่อผลประโยชน์ของเอกชนซึ่งเป็นผู้เสียหาย
 ขัดต่อผลประโยชน์ของรัฐ จึงเกิดการสมยอมที่ส่งผลทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมขึ้นใน
 กระบวนการยุติธรรม

เมื่อเป็นเช่นนี้ การให้พนักงานอัยการเข้ามามีบทบาทหลักในคดีอาญาแผ่นดิน
 ทุกคดี ถือเป็นแนวทางป้องกันผลประโยชน์ที่ขัดกันระหว่างประโยชน์สาธารณะกับ
 ประโยชน์ของผู้เสียหายได้เป็นอย่างดี เพราะโดยหลักการดำเนินคดีอาญาแล้วพนักงาน
 อัยการอยู่ในฐานะคุ้มครองประโยชน์ของรัฐและประเมินความเสียหายต่อรัฐได้ดีกว่า
 เอกชน ซึ่งเป็นผู้เสียหายในกรณีที่มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ในขณะที่ศาลจะคง
 สถานะขององค์กรที่เป็นกลางในการตัดสินข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้เป็นธรรมกับทั้ง
 ผู้ดำเนินคดีและผู้ถูกดำเนินคดี

ดังนั้น เมื่อนำเอาระบบแบบผสมมาใช้คือให้อำนาจทั้งรัฐและเอกชนฟ้องคดีอาญา
 ได้จะต้องสร้างระบบกลไกของระบบทั้งสองให้ดีเสียก่อน กล่าวคือ ไม่ควรแยกการกระทำ
 ของแต่ละระบบเป็นเอกเทศ ควรที่จะมีระบบกลไกต่าง ๆ ของทั้งสองระบบที่สัมพันธ์
 และมีการควบคุมซึ่งกันและกันเพื่อจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด มิฉะนั้นแล้ว
 จะเกิดปัญหาการฉ้อฉลกระบวนการยุติธรรมติดตามมาอย่างมากมายและเป็นการยากที่
 จะดำเนินการแก้ไข

2.1 ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (4)

จากเดิม “มาตรา 39 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้

(4) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง” เป็น

“มาตรา 39 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้

(4) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องกันอย่างแท้จริง”

2.2 ให้มีการสร้างข้อตกลงระหว่างศาลและองค์กรอัยการ

โดยสร้างข้อตกลงระหว่างศาลและพนักงานอัยการ เพื่อเป็นการประสานความร่วมมือให้พนักงานอัยการเข้ามารักษาประโยชน์ของแผ่นดินได้อย่างทันทั่วทั้งที่ในกรณีที่ผู้เสียหายดำเนินการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินต่อศาลเอง โดยให้ทางศาลยุติธรรมติดตามหมายเลขคำที่รับฟ้องคดีอาญาแผ่นดินในแต่ละวันไว้และให้นิติกรขององค์กรอัยการไปดำเนินการตรวจสอบ ทั้งนี้เพื่อพนักงานอัยการได้ทราบถึงการดำเนินคดีของผู้เสียหายโดยลำพัง

2.3 เพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 3 ลักษณะ 1 ในส่วนของฟ้องคดีอาญาแผ่นดินของผู้เสียหาย

ในกรณีที่ผู้เสียหายจะดำเนินการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินต่อศาลด้วยตนเอง ให้ผู้เสียหายดำเนินการขออนุญาตต่อพนักงานอัยการเสียก่อน เพื่อเป็นการให้พนักงานอัยการเตรียมตัวเข้าสู่คดีอาญาแผ่นดินที่ผู้เสียหายดำเนินการฟ้องเองนั้น

2.4 เพิ่มเติมระเบียบภายในองค์กรอัยการ

โดยให้นิติกรอัยการเป็นผู้มีหน้าที่ตรวจสอบการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินของผู้เสียหาย

2.5 เพิ่มเติมพยานหลักฐานให้ผู้เสียหาย

เพื่อประสานความช่วยเหลือในด้านพยานหลักฐานแก่ผู้เสียหายที่ประสงค์จะดำเนินคดีเอง